Môr Ladron Cymru

<table>
<tr><th>CA2</th><th>Gweithdy weid e’i hwyluso gan staff yr Amgueddddfa.</th><th>Gweithdy wedi e’I hwyluso gan yr Amgueddfa: 1 awr Gweithgaredd grefft a helfa o dan arweiniad athro: 1 awr.</th></tr>
<tr><td>Brief description:
Dewch i gyfarfod â’r môr leidr Barti Ddu. Byddant yn dysgu ac yn clywed am straeon cyffroes am dynion o Gymru wnaeth hwylio’r moroedd mawr yn ystod cyfnod aur y môr ladron. Byddant hefyd yn darganfod mwy am gymeriad anarferol Barti Ddu a chod y môr ladron y dyfeisiodd.</td><td rowspan="2">Hanes
Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion ddysgu am:
Bywyd bob dydd yn ystod oes y Tuduriaid.</td><td rowspan="3"> </td></tr>
<tr><td>Aborth athrawon a disgyblion:

“Gweithgaredd gwych ag actor arbennig - roedd y plant wrth i boddau.” (Athro CA2).</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Acanion dysgu:
Dysgwch am un o fôr ladron hanesyddol drwg-enwog Cymru - Bartholomew Roberts.
Dysgwch am fywyd Barti Ddu a sut ddaeth yn fôr leidr llwyddiannus, byd-enwog.</td></tr>
<tr><td>Gellir addasu'r sesiwn hon ar gyfer grwpiau ag anghenion arbennig – cysylltwch â ni i drafod.</td></tr>
</table>

Môr Ladron Cymru

Gweithgaredd	Sgiliau	Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd
Sesiwn yng nghwmni actor cymeriad: Yn ystod y sesiwn wedi'i hwyluso, bydd disgyblion yn cyfarfod â'r môr leidr Barti Ddu (actor yn chwarae cymeriad). Byddant yn dysgu ac yn clywed am straeon cyffroes am dynion o Gymru wnaeth hwylio'r moroedd mawr yn ystod cyfnod aur y môr ladron. Byddant hefyd yn darganfod mwy am gymeriad anarferol Barti Ddu a chod y môr ladron y dyfeisiodd.	**Gwybodaeth a Dealltwriaeth Hanesyddol** Dylid rhoi cyfleoedd i ddisgyblion: • adnabod gwahaniaethau rhwng ffyrdd o fyw mewn gwahanol gyfnodau • nodi pobl arwyddocaol a disgrifio digwyddiadau o fewn ac ar draws cyfnodau **Dehongli hanes** Dylid rhoi cyfleoedd i ddisgyblion: • weld sut mae'r gorffennol yn cael ei gyfleu a'i ddehongli • gwahaniaethu rhwng 'ffaith' a 'barn', gan roi rhywfaint o dystiolaeth / rhesymau seiliedig ar wybodaeth am hyn.	**Llythrennedd** Darllen: Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth Agwedd: strategaethau darllen. Llafaredd: Datblygu a chyflwyno gwybodaeth a syniadau. Agwedd: cydweithio a thrafod.
Cwestiynau I'w drafod: • Beth yw Mor leidr? • Pwy oedd y môr ladron cyntaf? • Pa fathau o drysor yr oedd y môr ladron yn cipio? • A oedd yna rhai merched oedd yn môr ladron? • A oes gennym ni mor ladron heddiw?	**Developing thinking** In history, learners develop their thinking skills through historical enquiry and reflection on key questions, ideas and interpretations.	Datblygu meddwl. Datblygu cyfathrebu.

Môr Ladron Cymru

Gwybodaeth Iechyd a Diogelwch i ysgolion: www.amgueddfacymru.ac.uk/addysg/iechydadiogelwch/	**Gweithgareddau dilynol:** • Gwnewch focsys sy'n cynnwys arogl sbeis neu nwyddau fyddant yn masnachu. Syniadau am beth yw cynnwys - Sinamon, coffi, clof, pupur du, nytmeg, siwgr, te a fanila. Aroglwch bob un yn eu tro a disgrifiwch yr arogl i'ch ffrind. • Gan edrych ar y thema trysor aur, ymchwiliwch pa fathau o wahanol arian sydd i gael ar draws y byd. Fe yr Amgueddfa Bathdy Brehinol, Llantrisant yn cynnig sessiynau addysg am ddim yn Amgueddfa Genedlathol y Glannau yn 2015. Ewch ar ein gwefan neu cysylltwch ar swyddfa am fwy o wybodaeth. I gael fwy o wybodaeth am ddylunio a gwneud arian ewch i wefan Amgueddfa Bathdy Brenhinol. • Trefnwch helfa drysor, cuddiwch wrthrychau yn y dosbarth neu'r ysgol. Gofynnwch I'r plant dynnu llun o'r gwrthrychau y maent yn darganfod.
Paratoi : • Gofynnwch i'r disgyblion baratoi cwestiynau ar gyfer y Môr leidr. • Trafodwch y môr ladron cynharach - y Llychlynwyr. Cewch ddod o hyd i fodel o long defnyddiwyd gan Lychlynwyr yn y gorffennol i fynd i mewn i sianel Bryste er mwyn fasnachu gyda'r bobl ar yr arfordir. Ceir enw Saesneg am Abertawe sef Swansea ddod o'r frawddeg Norseg *Sveinn's ey* sef Sven's inlet.	**Dolenni:** http://www.rmg.co.uk/explore/sea-and-ships/facts/ships-and-seafarers/pirates http://www.royalnavalmuseum.org/info_sheets_piracy.htm http://www.royalmint.com/aboutus/education